

Arkivsaknr:	2017/599
Arkivkode:	
Saksbehandler:	Marianne Stranden

Saksgang

Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

15.06.2017
27.06.2017

Eiendomsskatt på kraftverk

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Gildeskål kommune ber Finansdepartementet å vurdere kapitaliseringsrenten som benyttes på beregning av eiendomsskattegrunnlaget for kraftverk.
2. Gildeskål kommune slutter seg til LVK sin anbefaling at kapitaliseringsrenten bør fastsettes på faglig grunnlag i forskrift, slik praksis var tidligere, og med utgangspunkt i den samme risikofrie realrente som for de øvrige skatteartene.
3. Gildeskål kommune forventer en lavere kapitaliseringsrente enn i dag, og mener det foreligger faglige grunner til at kapitaliseringsrenten burde ha vært vesentlig lavere. En kapitaliseringsrente for 2018 bør etter kommunens vurdering ikke overstige 3 %.

Bakgrunn for saken:

Kraftkommunene opplevde i 2017 å få redusert sin eiendomsskatt på sine kraftverk. For Gildeskål kommune alene utgjorde dette 1,7 millioner kroner. Samtidig har lave kraftpriser redusert både konsesjonskraftinntekter og utbyttmuligheter fra selskapene vi er eiere i. Det har derfor blitt satt fokus på kapitaliseringsrenten, som også er et sentralt element i beregningen av grunnlaget for eiendomsskatten. Denne har siden 2011 vært uforandret, og ikke lenger tuftet på en forutsigbar beregning. LVK har derfor oppfordret medlemskommunene å treffe egne vedtak i formannskap / kommunestyre, med krav om at Finansdepartementet reduserer kapitaliseringsrenten med virkning for eiendomsskatten i 2018.

Vurdering:

Sentralskattekontoret for skattesaker (SFS) har høsten 2016 sendt ut informasjon til kommunene som viser et dramatisk inntektsbortfall fra 2016 til 2017 for kommuner med vannkraftanlegg.

Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar (LVK) har sendt brev til finanskomitéen på Stortinget og oppfordret kommunene til å følge dette opp med egne vedtak, og annen mulig politisk påvirkning.

Opplysningene fra SFS gir et verdifall på kraftselskapene med 54 mrd. kr på ett år, noe som samlet vil gi kommunene en skattereduksjon på 380 mill. kr i 2017.

I Gildeskål kommune har takstgrunnlaget for eiendomsskatt på kraftanlegg blitt redusert med ca. 250 mnok fra 2016 til 2017. Dette gav en reduksjon i eiendomsskatten på 1,75 mnok i forhold til 2016.

Andre kommuner i Nordland har også fått en vesentlig nedgang i sine inntekter slik tabellen nedenfor illustrerer:

Kommune	Differanse eiendomsskatteinntekter 2016-17
Beiarn	(-1 439 170)
Evenes	(-702 492)
Fauske	(-3 492 347)
Gildeskål	(-1 750 000)
Grane	(- 588 000)
Hamarøy	(-1 180 367)
Hattfjelldal	(-606 809)
Hemnes	(- 10 000 000)
Meløy	(-3 000 000)
Rana	(-10 647 978)
Tysfjord	(-2 000 000)
Vefsn	(- 647 402)
Totalsum	(-35 542 162)

Ettersom kraftprisene er et vesentlig element, vil man få en ytterligere nedgang i 2018, ettersom 2011 blir erstattet med 2016-spotprisen. Dette vil slå direkte ut i kommunens budsjett for neste år.

Takseringen av kraftanleggene

Eiendomsskattegrunnlaget for kraftanleggene er fastsatt ved å finne nåverdien av anleggene uttrykt i nettoinntekter, jf. skattelovens § 18-5. Dette gjøres ved at man kapitaliserer kraftverkets inntekter og utgifter samt fremtidige rehabiliteringskostnader.

Kraftprisen inngår også i takseringen slik den rullerende er i spotmarkedet over de siste 5 år. Det innebærer at for den eiendomsskatten kommunene krevde inn i 2017, faller gjennomsnittlig spotpris i 2010 (42 øre/kWh) ut av grunnlaget, mens gjennomsnittlig spotpris i 2015 (18,2 øre/kWh) kommer inn i grunnlaget i stedet.

Fastsetting av kapitaliseringsrenten

I perioden frem til 2011 ble kapitaliseringsrenten fastsatt på grunnlag av regler i forskrift.

I perioden hvor renten ble fastsatt på grunnlag forskrift, besto denne av to elementer, risikofri realrente (normrente), og et risikopåslag.

I de første årene etter kraftskattereformen ble normrenten fastsett med bakgrunn i gjennomsnittlig avkastningskrav på Oslo Børs (1997-2000), og i perioden 2001-2006 ble den fastsatt med bakgrunn i statsobligasjoner. Og til sist frem til 2011 i forhold til statskasseveksler.

I proposisjonen til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2012 kom regjeringen med forslag om å sette kapitaliseringsrenten til 4,5 %. Altså en frikopling fra den tidligere forskriften.

År	Normrente	Risikopåslag	Kapitaliseringsrente
2007	1,9	3	4,9
2008	2,1	3	5,1
2009	1,7	3	4,7
2010	0,3	3	3,3
2011			4,5 (vedtak)
2012			4,5 (vedtak)
2013			4,5 (vedtak)
2014			4,5 (vedtak)
2015			4,5 (vedtak)
2016			4,5 (vedtak)

For fastsetting av kapitaliseringsrenten for årene etter 2013, ble følgende uttalt i budsjettproposisjonen:

"Regjeringen vil ta stilling til spørsmålet om justering av maksimums- og minimumsreglene og fastsettelse av kapitaliseringsrenten for årene etter 2013 i forbindelse med de ordinære budsjettprosessene."

Det er bare å erkjenne at denne ikke har vært særskilt omtalt i etterfølgende statsbudsjett.

Isteden har kapitaliseringsrenten vært på 4,5 %. Renten er den samme som fra 2011, og er ikke basert på noen fastsatte kriterier, og har ikke de nevnte elementene (normrente og risikopåslag).

Det betyr at kapitaliseringsrenten ikke lenger følger utviklingen i markedets rentenivå.

Det er kjent at det generelle rentenivået er kraftig redusert i de senere år, og at det er en forventning om at rentenivået kan være vedvarende lavt i årene fremover.

Det lave rentenivået illustreres godt gjennom statskasseveksler (12 mnd.), som var kapitaliseringsrentens normpris tidligere. Hvis man har lagt denne til grunn å for beregninger av kapitaliseringsrenten for perioden fra 2011 og frem til 2015 ville det sett slikt ut:

År	Normrente	Risikopåslag	Kapitaliseringsrente
2007	1,9	3	4,9
2008	2,1	3	5,1
2009	1,7	3	4,7
2010	0,3	3	3,3
2011	0,9	3	3,9
2012	0,7	3	3,7
2013	-0,06	3	2,94
2014	-0,7	3	2,3

2015	-1,3	3	1,7
2016			

Gildeskål kommune og de øvrige kraftproduserende kommunene mener derfor at det er rimelig å ønske et skattesystem i tråd med allmenne skatteprinsipper.

Vi erkjenner og aksepterer at eiendomsskattereduksjonen først og fremst er uttrykt gjennom lavere kraftpriser, og at kraftprisene naturlig nok er med å påvirke verdiene til et kraftanlegg. Dette er en del av skattesystemet kommunene aksepterer.

Det er likevel ikke å legge skjul på at kapitaliseringsrenten påvirker takseringen av norske kraftverk, og hva de må betale i eiendomsskatt. Lavere kapitaliseringsrente vil gi høyere verdivurdering, og dermed også et høyere skattegrunnlag. Kommunene mener derfor at det generelle rentenivået må avspeiles i kapitaliseringsrenten. Stortinget bør derfor tilbake til en modell hvor kapitaliseringsrenten fastsettes på faglig grunnlag i forskrift.

Ved å harmonisere kapitaliseringsrenten i forhold til markedsrentene, vil man kunne forhindre dramatisk og utilsiktet skattebortfall for kommunene. Stortinget har slik nevnt tidligere sagt at kapitaliseringsrenten er grunnlag for årlige vurderinger i budsjettforhandlingene.

Rådmannen foreslår derfor at Gildeskål kommune følger oppfordringen fra LVK sitt landsstyre både av mars og mai 2017, og gjør et selvstendig vedtak som vi oversender Finansdepartementet.

Konklusjon:

Gildeskål kommune følger oppfordringen fra LVK sitt landsstyre både av mars og mai 2017, og gjør et selvstendig vedtak som oversendes Finansdepartementet.